

[Knud Thomsen.]

slaget i folketinget i september og administrationen har sine efterårsmåneder til detailarbejde med erhvervslivet og den kommunale administration, er det forholdsvis kort tid, og selv om den udnyttes dygtigt og godt, mener jeg, at det stadig væk vil være således, at administrationen kun ad erfaringens vej bliver klar over, at der inden for ydelseernes område stadig vil dukke nye områder op, der er så erhvervsprægede, at det langs vejen vil være nødvendigt at tage dem med ind under de områder, der principielt allerede fra begyndelsen tilsigtes belastet med merværdiafgiften. Man kender simpelt hen endnu ikke disse områder. Mine udtalelser indeholdt med andre ord ikke nogen kritik af den tid, administrationen har anvendt, men nærmest tværtimod.

Derudover vil jeg også mene, at man passende kan lade diskussionen om, hvad vi skal gøre med merværdiafgiften, hvordan den skal tilpasses, hvile til en senere fase i arbejdet. Vi vil foreløbig få tilstrækkeligt at gøre med i udvalget bedst muligt at sætte os ind i de mange henvendelser, der jo ganske utvivlsomt vil komme fra erhvervslivet og fra den kommunale administration. Jeg synes, at vi først og fremmest skal fordybe os i dette, og så mødes vi jo nok ved Filippi lidt senere på sommeren.

Aksel Larsen: Den højtærede finansministers udtalelser bekræftede jo kun, at hvis man kunne tænke sig at indføre merværdiafgiften som en isoleret foranstaltning, som en skattereform, der skulle lægges oven på de bestående skatter, og der i øvrigt ikke skulle ske noget, hverken med skatte-lovgivningen eller den sociale lovgivning, ville man antagelig have kunnet gøre lovforslaget færdigt og få afgiften til at træde i kraft til 1. januar, hvis man i øvrigt i den tid, der er til rådighed, var i stand til at få det hele tilrettelagt tilstrækkelig teknisk godt eller, som jeg tillod mig at udtrykke det, vandtæt.

Hvad det sidste angår, tvivler jeg altså i allerhøjeste grad. Jeg tvivler på, at det er muligt at indføre en skat efter et helt nyt og intetsteds i verden prøvet system efter så korte overvejelser og så kort forarbejde, som man vil gøre det herhjemme, navnlig

i betragtning af, at man i andre lande, hvor man har arbejdet med sagen i flere år, viger tilbage og i hvert fald ikke tænker på at fremkomme blot med lovforslag om det i det første par år.

For mig at se er selve lovforslaget, som det er udarbejdet, så ufuldstændigt, så mangelfuldt, at det kræver et meget stort arbejde i folketinget — naturligvis sammen med administrationen — at få det givet den rigtige facon, for at loven overhovedet kan træde i kraft. Dertil kommer så spørgsmålet om tilrettelæggelse af lovens administration efter lovforslagets vedtagelse, og hertil kommer unægteligt, at ingen kan, vil eller tør sige i dag, hvordan det vil blive med den øvrige beskatning, hvis vi får en merværdioms, og hvordan de sociale kompensationer vil blive.

Den højtærede minister siger, at der naturligvis må træffes visse aftaler om, hvordan man skal forholde sig med indkomstskatten, men han er på den anden side klar over, at på et tidspunkt, hvor det ligger temmelig usikkert med hensyn til provenuet og statens pengebehov, kan man ikke træffe sådanne detaljerede aftaler, end-sige fastlægge kommende års skatteskalaer.

Nu kan jeg kun være tilfreds med, at regeringen i hvert fald ikke er nået så langt, at den som i 1962 et år i forvejen vil fastlægge en indkomstskala, men på den anden side turde det være givet, at der må temmelig præcise aftaler til, for at det kan være forsvarligt for folketinget at vedtage et nyt skattesystem, der foreløbig skal bringe staten ca. 5 milliarder kr. om året. Hvis vi stort set skal bibeholde de hidtidige skatter, vil det sige, at balancen mellem direkte og indirekte skatter er blevet alvorligt forrykket. Det vil sige, at den sociale balance i samfundet er blevet skævere, og også ud fra dette synspunkt kan det altså ikke være tilfredsstillende blot at indstille sig på at træffe visse aftaler og så i øvrigt springe ud på det dybe vand og gennemføre det uprøvede, merværdiskatten.

Finansministeren siger, at det hele afhænger også af, hvilke punktskatter der skal lettes eller eventuelt bortfalde, og han gør særdeles rigtigt opmærksom på, at hvis en væsentlig del af buketkatterne skal lettes eller bortfalde, mindskes jo det provenu, der bliver til rådighed til eventuelle andre